

**אוניברסיטת בר-אילן
המחלקה למדע המדינה**

חברה, תרבות ופוליטיקה בעידן החדש 1500 - 2000 (71-003-01)

קורס חובה (שנה א') - שנתי (2 ש"ש) – ב.א.

תשס"ז

שם מרצה: פרופ' משה גת

שעות קבלה: יום א' בשעות 11:00 – 12:00

מס' חדר משרד: 249

טלפון או דו"אל: 5317937

תיאור ומטרת הקורס

הקורס עוסק בהיבטים המרכזיים של החברה, הפוליטיקה והתרבות העולמית בעידן החדש. מטרתו להקנות הבנה בתהליכים שעצבו את המדינה המודרנית ותרבותה. הוא יתמקד בתקופות ואירועים בעלי חשיבות על החברה האנושית, כמו תרבות הרנסנס, תרבות ההשכלה, מהפכות מעצבות, קולוניאליזם, אימפריאליזם, מלחמת העולם השנייה, המלחמה הקרה והגלובליזציה.

דרישות הקורס

השתתפות: פעילה

נוכחות.

הקורס כולל 2 בחינות. בחינה בסמסטר א' על 50 מושגים מתוך רשימת המושגים שנמסרה. הבחינה תהיה אמריקאנית. ציון עובר בבחינה זו הוא ציון של 70% ומעלה. בחינה סוף שנתית שתכלול את החומר הנלמד + רשימת קריאה חובה הכוללת שורה של מאמרים. בחינה סוף שנתית תהיה בחינה פתוחה. ציון של כל הבחינה בסמסטר א' הוא 40% ושל סמסטר ב' הוא 60% מהציון הסופי. ציון עובר בשני המבחנים, בסמסטר א' וסמסטר ב' הוא תנאי למעבר הקורס. סטודנט/ית שנכשלה באחד משתי הבחינות לא יוכל לעבור את הקורס.

נושאי השיעורים ורשימת הקריאה

נושאים לסמסטר א'

תרבות הרנסנס

עליית המדינה המודרנית

רפורמציה

המהפכה המדעית של המאה ה-17

אבסולוטיזם

עידן הנאורות

המהפכה הצרפתית והמהפכה האמריקאנית

רומנטיקה

המהפכה התעשייתית והשלכותיה

חברה, תרבות ומדע בשלהי מאה ה-19

קולוניאליזם ואימפריאליזם

נושאים לסמסטר ב'

מלחמת העולם הראשונה

בין שתי המלחמות (עליית הפשיזם והנאציזם)

מלחמת העולם השנייה

המלחמה הקרה

דה-קולוניזציה וניאו קולוניאליזם

האיחוד האירופי

המזרח הרחוק (סין, יפן והודו)

גלובליזציה

סיכום

רשימה ביבליוגרפית

א. קריאת חובה

1. אריאלי יהושע, "המהפכה האמריקאנית והמהפכה הצרפתית בראיה הדדית", י. כהן (עורך), המהפכה

הצרפתית ורישומה (ירושלים, מרכז זלמן שזר, 1991), עמ' 37 – 71.

בספריות: מרכזית (מוגבלת), היסטוריה: 944.04 מהפ.הצ (167230)

2. הנטינגטון סמואל, התנגשות הציביליזציות תרגם דוד בן-נחום (ירושלים, מרכז שלם, 1993), עמ' 3 – 90.
שמור מדעי המדינה לפי הנט.הת (568783) וגם תדפיס 4415 (255841)
3. כהן סטיוארט, היסטוריה דיפלומטית של המאה ה-20, (תל אביב, אוניברסיטה פתוחה, 1998), פרק ג' יחידה 7, עמ' 9 – 65.
שמור מדעי המדינה לפי כהן.הי (321724)
4. סיון עמנואל, התנגשות בתוך האיסלאם, (ת"א, עם עובד, 2005), עמ' 76 – 94.
בספריות: מדף פתוח, היסטוריה: 297.9 סיו.הת (1072306) וגם תדפיס 10670 (1110825)
5. Hayes, Paul, "The Triumph of Caesarism, Fascism and Nazism", Hayes Paul, Themes in Modern History, 1890- 1945, (London, Routledge, 1992), pp. 174 – 204.
תדפיס 10671 (1110828)
6. Held, David and McGrew, Anthony, "The Great Globalization Debate: An Introduction", Held David and McGrew Anthony (eds.), The Global Transformation Reader, (Cambridge, Polity Press, 2000), pp. 1 – 45.
10672 וגם תדפיס 327.17 GLO (467572) (1110837)
7. Koch, H. W., "Social Darwinism as a Factor in the 'New Imperialism'", Koch H. W., The Origins of the First World War :Great Power rivalry and German war Aims, (Houndmills, Basingstoke: Macmillan, 1984), pp. 319 – 342.
בספריה להיסטוריה: ORI 940.3112 (428491) וגם תדפיס 10673 (1110844)
8. Shu, Guang Zhang, "China's Strategic Culture and Cold War Confrontations", Westad, Odd Aime, Reviewing the Cold War; Approaches, Interpretations, Theory, (London, Frank Cass 2002), pp. 258 – 277.
תדפיס 10674 (1110838)
- ספרות מומלצת**
1. רם, א., הומניזם – הרעיון ותולדותיו (תל אביב, משרד הביטחון, 1991)
בספריה להיסטוריה: 144 רם.הומ (155180)
2. בר נביא, א., צמיחתה של המדינה המודרנית (תל אביב, משרד הביטחון, 1995)
320.101 בר-נבי.צמ (286685)
3. הובסבאום, א., תקופת המהפכה: אירופה 1789 – 1848, תרגמה עליזה נצר (תל-אביב, הדר, 1965)
940.27 הוב.תק (201471)
4. טלמון, י., רומנטיקה ומרי, תרגם יונה לוי שחר (תל אביב, עם עובד, 1975),
940.8 טלמ.רו (140245)
5. הרסגור, מ., עידן האורות (תל אביב, משרד הביטחון, 1984)
בספריות: פילוסופיה, ספרות, היסטוריה: 940.253 הרס.עד (20449)
6. תומפסון, ד., אירופה מאז נפוליון, תרגם אריה חשביה (תל אביב, זמורה, 1984)
שמור מדעי המדינה לפי תומ.אי (18629)
7. שילוני, בן-עמי, יפן המודרנית, תרבות והיסטוריה (תל אביב, שוקן, 1997)
שמור מדעי המדינה לפי שיל.יפ (344239)
8. הובסבאום, א., עידן הקיצוניות, המאה העשרים הקצרה 1914 – 1991, תרגמה כרמית גיא (תל אביב, עם עובד, 1991)
909.82 הוב.עד (439772)

9. זנד, ש., הקולנוע כהיסטוריה: לדמיין ולביים את המאה ה-20 (תל אביב, עם עובד, 2002)
בספריות: היסטוריה, מכון פדגוגי: 791.43 זנד קו (517488)
10. לואיס, ב., המזרח התיכון, אלפיים שנות היסטוריה, תרגמה עתליה זילבר (תל אביב, עם עובד: משרד הביטחון, 2000)
בספריות: מדף פתוח, יהדות היסטוריה: (מהד' 1997) 956 לוא.מז (3361038)
11. גרב, ולטר., נפוליאון ותקופתו (תל אביב, משרד הביטחון, 1992)
בספריה להיסטוריה: 944.05 נפו (גרב) (200431)
12. קולקה, ג. (עורך), עידן המהפכות: 1760 – 1830 (תל אביב, האוניברסיטה הפתוחה, 1981)
בספריות: היסטוריה, מכון פדגוגי 940.25 אונ.עד (175902)
13. סמית, א., האומה בהיסטוריה, תרגמה איה ברויאר (ירושלים, החברה ההיסטורית הישראלית, 2003)
שמור מדעי המדינה לפי סמי.אמ (544890)
14. רחום, א., תת יבשת בטלטה – אמריקה הלטינית 1900 – 2000 (ירושלים, כרמל, 2003)
בספריה להיסטוריה: 980.039 רחו.תת (550837)
15. הויט, א., עליית הרפובליקה הסינית, תרגמה ענת וינרב (תל אביב, אור עם, 1990)
בספריות: היסטוריה, ספרות 951.05 הוי.על (138230)
16. חורני, א. ח., ההיסטוריה של העמים הערביים, תרגם דן סגיר (תל אביב, דביר, 1996)
שמור מדעי המדינה לפי חור.הי (304950)
17. היצ'קוק, ו., המאבק על אירופה: ההיסטוריה הסוערת של יבשת מחולקת, 1945 עד ימינו, תרגמה כרמית גיא (תל אביב, עם עובד, 2006)
בספריה להיסטוריה: 940.55 היצ.מא (1102838)
1. Duiker W.J. and Spielvoge J. J., The Essential World History, vol. II (Belmont, Wadsworth Publishing, 2005)
בספריה להיסטוריה: 909 DUK (1105751)
2. Fieldhouse D. K., Colonialism 1870 – 1945, (London, Macmillan, 1985)
אין
3. Holland, R. F., European Decolonization 1918-1981 (London, Macmillan, 1985)
בספריה להיסטוריה: 509.82 HOL (58147)
4. Kagan D., The Western Heritage Since 1648, vol. II (N.Y. Prentice Hall, 2003)
אין
5. Lundestad, G., East, West, North, South: Major Developments in International Politics 1945-1990 (Oslo, Norwegian University Press, 1991)
אין
6. Merriman, J., A History of Modern Europe: From the Renaissance to the Present (N.Y., W.W. Norton, 1996)
בספריה להיסטוריה: 940.2 MER (584803)
7. Perry, M., Western Civilization, a Brief Survey (Boston, Houghton Mifflin Co, 1990)
901.9 Per (139665)

ספרות

1. ג'ין אוסטין, על תבונה ורגישות
בספריה לאנגלית: (In English) 828.7AUS (109504)
2. גורג' אורוול, חוות החיות
שמור מדעי המדינה לפי אור. חו. (482028)
3. שולפייר בודלר, פרחי הרוע (שירה)
בספריה לספרות: 848.8 בוד. פר. (354799)
4. ג'יימס ג'ויס, יוליסס
בספריה לספרות: 828.91 ג'וי. ג'וי. (452607)
5. דוסטויבסקי, החטא ועונשו; השדים
בספריה לספרות: 891.733 דוס. חט (288059)
6. דניאל דיפו, רובינזון קרוזו
בספריה לספרות: 828.5 די.פ.רו (222104)
7. צ'רלס דיקנס, אוליבר טוויסט
בספריה למידענות: 028 דיק.או (474154)
8. וולטיר, קנדיד
בספריות: פילוסופיה, ספרות 848.5 וול.קנ (229281)
9. טולסטוי, אנא קרנינה
בספריה לספרות: 891.733 טול.אנ (439912)
10. טורגנייב, אבות ובנים
בספריה לספרות: 891.733 טור.אב (237866)
11. פרימו לוי, הזהו אדם
בספריות: מוגבלת (מרכזית), ספרות, היסטוריה (45) D לוי.הז (82683)
12. תומאס מאן, הר הקסמים
בספריות: ספרות, מדף פתוח (מרכזית) 833.91 מן.הר (231840)
13. גבריאל גרסייה מרקס, מאה שנות בדידות
אין
14. יונתן סוויפט, גוליבר מסעותיו ועלילותיו
אין
15. איגנציו סיליונה, לחם ויין
853.91 סיל.לח (30403)
16. ליאופולד סנגור, מבחר שירים
אין
17. ארתור קסטלר, אפילה בצהריים
שמור מדעי המדינה לפי קסט.אפ (231166)

18. סלמן רושדי, פסוקי השטן
בספריית המדף הפתוח (מרכזית): 828.91 ריש.פס (105878)

19. זגפריד ששון, צייד השועלים
אין

20. אוקה שוהיי, אש בעמקים
895.63 אוק.אש (126292)